

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

*Powiatowego Zespołu nr 2 Szkół Ogólnokształcących
Mistrzostwa Sportowego
i Technicznych w Oświęcimiu*

Opracowały:

Barbara Bajorska-Mąkina
Joanna Wiktor-Sieprawska
Małgorzata Trzop

I. WPROWADZENIE

Wychowanie to proces wspomagania młodego człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej

Profilaktyka to proces wspomagania ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogami, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły.

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe oddziaływania szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki;
- diagnozę i wnioski z ewaluacji wewnętrznej rozpoznane w roku szkolnym 2016/2017 dotyczące głównych problemów wychowawczych w szkole oraz wyniki ankiet pogłębionej diagnozy problemowej przeprowadzonej w roku szkolnym 2017/2018, zgodnie z zapisami znowelizowanego rozporządzenia i zaleceniami Kuratorium Oświaty.

II. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Ustawa z dn. 7 września 1991r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016r. – Prawo Oświatowe, Dz. U. 2017, Poz. 59,
- Rozporządzenie MEN z dn. 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
- Rozporządzenie MEN z dn. 9 lutego 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dn. 19 sierpnia 1994r. z późniejszymi zmianami,
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dn. 15 kwietnia 2011r. z późniejszymi zmianami,

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dn. 26 października 1982r. z późniejszymi zmianami,
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dn. 26 października 1982r. z późniejszymi zmianami,
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dn. 9 listopada 1995r. z późniejszymi zmianami,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Rozporządzenie MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dn. 30 kwietnia 2013r., Dz. U. 2013, Poz. 532,
- Rozporządzenie MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dn. 9 sierpnia 2017r., Dz. U. 2017, Poz. 1591,
- Rozporządzenie MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z dn. 17 listopada 2010r. z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie MEN w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem z dn. 31 stycznia 2003r. z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie MEN w sprawie warunków organizowania, kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z dnia 9 sierpnia 2017r. Dz. U. 2017, Poz., 1578,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii oraz Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające w/w rozporządzenie.

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

-fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

-psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;

-społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

-aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 5) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- 6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 7) kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 8) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole i placówce polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,

rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;

- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;

- 3) kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole i placówce polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji psychoaktywnych;
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- 2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- 3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne w szkołach i placówkach w ramach działalności, obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji, przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.

IV. MISJA SZKOŁY

Nasza szkoła jest wspólnotą uczniów, rodziców i nauczycieli. Umożliwia uczniom wszechstronny rozwój i osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej oraz stwarza warunki do nauki wszystkim z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb psychofizycznych.

W naszej szkole panuje przyjazna, bezpieczna atmosfera. Kadre szkoły tworzą nauczyciele podnoszący swoje kwalifikacje zawodowe, którzy angażują się w działalność dydaktyczną, wychowawczą i profilaktyczną szkoły. Nasi uczniowie i absolwenci odnoszą sukcesy w różnych dziedzinach nauki, kultury i sportu. Reprezentują i promują szkołę w przedsięwzięciach lokalnych, krajowych i międzynarodowych.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA

Uczeń/absolwent naszej szkoły jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi i samodzielnie zdobywa potrzebne informacje z użyciem nowoczesnych technologii, wykorzystuje nabytą wiedzę i umiejętności w różnych sytuacjach życiowych;
- osobą, która zna i szanuje zasady dobrego wychowania, umie współdziałać w grupie rówieśniczej, zna swoje mocne strony, posiada adekwatne poczucie własnej wartości oraz potrafi wyciągać wnioski i podejmować odpowiednie decyzje;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi, respektującym normy społeczne i szkolne, który nabył prawidłowe umiejętności interpersonalne;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego;
- osobą o odpowiedniej motywacji do nauki i regularnego podejmowania obowiązku szkolnego, która potrafi określić swoje zainteresowania, możliwości oraz preferencje niezbędne przy wyborze kierunku studiów i ścieżki zawodowej.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Program obejmuje pięć obszarów oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

Są to:

1. Wychowanie do wartości.
2. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.
3. Kształtowanie prawidłowych relacji interpersonalnych.
4. Bezpieczeństwo – w tym dotyczące edukacji informatycznej.
5. Zdrowie – promocja i profilaktyka zdrowia psychicznego i fizycznego.

Młodzież naszej szkoły uczy się:

- dbania o własny rozwój duchowy, wrażliwości na piękno, szacunku do dorobku ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki,
- poczucia przywiązania do ojczyzny – kształtowanie patriotyzmu narodowego i lokalnego, poznaje historię miasta, dziedzictwo kultury narodowej i europejskiej,
- budowania więzi ze szkołą i tradycji szkoły poprzez postawy tolerancji, solidarności, samodzielności, samorządności,
- odpowiedzialności za swoje życie, integracji i współodpowiedzialności za sprawy dziejące się w szkole, kształtowania dobrej atmosfery do nauki, rozwoju sportowego i osobowego,
- respektowania norm społecznych – unika zagrożeń, tj. przemocy, kontaktów z używkami, wandalizmu,
- rozwijania własnego potencjału intelektualnego i talentów poprzez systematyczne uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych, kółkach zainteresowań i zajęciach pozalekcyjnych,
- prawidłowego funkcjonowania w społeczności szkolnej poprzez należyte spełnianie obowiązków szkolnych (z zachowaniem zapisów Statutu Szkoły i Regulaminu Frekwencji),
- uczestnictwa w promocji szkoły i kształtowania jej pozytywnego wizerunku,
- planowania uczestnictwa w przyszłym życiu zawodowym i społecznym, planowania własnej kariery zawodowej,
- korzystania z oferowanego wsparcia i pomocy wychowawców, nauczycieli i specjalistów szkolnych (przeciwdziałanie niepowodzeniom w nauce, drugoroczności i wagarom).
- niesienia pomocy innym, akceptacji różnorodności i tolerancji wobec inności, osób niepełnosprawnych,
- angażowania w działania wolontaryjne poprzez współpracę szkoły z placówkami lokalnymi (Hospicjum, MOPS, DDP i inne)
- nabywania postawy odpowiedzialności, tolerancji, altruizmu,
- tworzenie klimatu zaufania w klasie sprzyjającego dialogowi i umiejętności rozwiązywania konfliktów rówieśniczych,
- korzystania ze wsparcia specjalistów szkolnych w sytuacjach trudnych,
- dbałości o rozwój własny w sferach: intelektualnej, emocjonalnej, społecznej i duchowej.

Szkoła realizuje cele wychowawcze i profilaktyczne poprzez:

- udział uczniów w zajęciach psychoedukacyjnych i rozwijających ich kompetencje społeczno-emocjonalne, realizowane podczas godzin z wychowawcą oraz we współpracy ze specjalistami szkolnymi i z innych instytucji,
- współpracę specjalistów szkolnych z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- tworzenie bezpiecznych warunków do nauki i wychowania w szkole (dyżury nauczycieli, monitoring wizyjny),
- kształtowanie bezpiecznego stylu życia od środków psychoaktywnych i zagrożeń związanych ze współczesnymi technologiami (internet, media społecznościowe, gry on-line, telefony, itp.), psychoedukacja i profilaktyka z udziałem specjalistów szkolnych i spoza szkoły,
- promowanie bezpieczeństwa w sieci, interwencje w przypadku uzyskania informacji o cyberprzemocy,
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz przemocy w rodzinie, współpracując z odpowiednimi instytucjami,
- przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości młodzieży, współpracując z sądem i policją,

- monitorowanie bezpieczeństwa uczniów w szkole poprzez badania ewaluacyjne, ankiety sondażowe,
- współpracę szkoły z KPP Oświęcim (kontynuacja działań w zakresie programu „Bezpieczna szkoła”, w tym ze specjalistą ds. patologii i nieletnich oraz dzielnicowymi),
- kształtowanie bezpiecznego i zdrowego stylu życia (zdrowa dieta, higiena, aktywność fizyczna), udział uczniów w programach prozdrowotnych i akcjach szkolnych,
- profilaktykę uzależnień, zachowań ryzykownych, m. in. od środków psychoaktywnych, cyberprzemocy oraz chorób zakaźnych, prowadzonych przez wychowawców, specjalistów szkolnych (w tym pielęgniarkę szkolną) i spoza szkoły (PSSE w Oświęcimiu),
- wspieranie i udział młodzieży i grona pedagogicznego w lokalnych inicjatywach prozdrowotnych,
- przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości młodzieży oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; współpracując z placówkami świadczącymi pomoc rodzinie (GOPS, MOPS, KPP, Sąd Rodzinny i Nieletnich), udział specjalistów szkolnych w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych,
- profilaktykę zaburzeń rozwojowych i chorób psychicznych młodzieży (pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w szkole, współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Poradniami Zdrowia Psychicznego, tj. Euro-Med, NZOZ „Sobrietas”, terapeutami i lekarzami – specjalistami psychiatrii).

Oddziaływania wychowawczo - profilaktyczne są realizowane we współpracy z rodzicami uczniów, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły.

W ich efekcie:

Rodzic:

- regularnie współpracuje ze szkołą, m.in. uczestnicząc w konsultacjach i zebraniach szkolnych,
- na bieżąco kontroluje osiągnięcia szkolne dziecka oraz jego frekwencję na lekcjach,
- korzysta ze wsparcia specjalistów instytucji świadczących pomoc rodzinie, uczestniczy w psychoedukacji, posiada podstawową wiedzę nt. zagrożeń wieku dorastania,
- wspiera dziecko w sytuacjach trudnych.

Nauczyciel, wychowawca:

- pozostaje w stałym i systematycznym kontakcie i współpracy z rodzicami uczniów,
- wykorzystuje aktywne metody pracy z uczniem,
- informuje o zagrożeniach ocenami niedostatecznymi oraz dalszych konsekwencjach,

- potrafi rozpoznać zagrożenia oraz zachowania ryzykowne, które podejmują uczniowie,
- umiejętnie podejmuje działania zaradcze, reaguje na nieodpowiednie zachowanie uczniów,
- współpracuje z innymi nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, a także specjalistami z instytucji pomocowych,
- stosuje się do zasad WSO,
- w ramach samodoskonalenia podnosi swoje kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje osobowościowe.

VII. DIAGNOZA W ZAKRESIE WYSTĘPUJĄCYCH W ŚRODOWISKU SZKOLNYM CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA.

Diagnoza została opracowana na podstawie:

- dokumentów szkolnych (dziennik elektroniczny, protokoły Rad Pedagogicznych),
- badań ankietowych i sondażowych przeprowadzonych wśród uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły,
- rozmów z wychowawcami, nauczycielami i sugestii rodziców,
- obserwacji zachowania i funkcjonowania uczniów w szkole i ich osobistych zgłoszeń,
- wniosków z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w roku szkolnym 2016/2017 dotyczącej głównych problemów wychowawczych w szkole oraz wyników ankiet pogłębionej diagnozy problemowej przeprowadzonej w roku szkolnym 2017/2018, zgodnie z zapisami znowelizowanego rozporządzenia i zaleceniami Kuratorium Oświaty.

W literaturze fachowej wymienia się następujące czynniki chroniące:

- silna więź emocjonalna z rodzicami
- zainteresowanie nauką szkolną
- regularne praktyki religijne
- poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych
- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej

Większość uczniów naszej szkoły ma dobre relacje z rodzicami, którzy wykazują zainteresowanie sprawami szkolnymi swoich dzieci (ocenami, frekwencją) oraz ich zachowaniem w szkole. Systematycznie uczestniczą w zebraniach z wychowawcami, w miarę potrzeb uczestniczą w konsultacjach z nauczycielami przedmiotów, podejmują współpracę z pedagogiem i psychologiem – uczestniczą w rozmowach

indywidualnych, korzystają z poradnictwa, sami sygnalizują potrzebę wsparcia i pomocy specjalistycznej. Chętnie korzystają z wsparcia innych instytucji świadczących pomoc rodzinie i dziecku.

W literaturze fachowej wymienia się następujące czynniki ryzyka:

- *występujące w rodzinie*: czynniki patologiczne występujące w rodzinie, uzależnienia, np. alkoholizm, zachowania przestępcze, choroby przewlekłe i zaburzenia psychiczne lub zaburzenia osobowości, zachowania, słaba więź między członkami rodziny, brak wsparcia, słaby nadzór rodzicielski, brak kompetencji wychowawczych rodziców, niespójne postawy rodzicielskie, brak konsekwencji i jasno sprecyzowanych wymagań, nierozwiązane konflikty w rodzinie,

- *występujące w szkole*: niepowodzenia szkolne, niekorzystna atmosfera (brak dyscypliny, brak jasnych wymagań lub zbyt niskie wymagania, brak poczucia bezpieczeństwa i przynależności do klasy, brak jasnego stanowiska szkoły wobec ryzykownych zachowań, brak zaangażowania w sprawę szkoły/klasy, izolujące/agresywne zachowania klasy,

- *występujące w grupie rówieśniczej*: kontakty z rówieśnikami, którzy przejawiają zachowania ryzykowne: palą papierosy, piją alkohol, biorą narkotyki, mają konflikt z prawem, a ich stosunek do tych zachowań jest pozytywny, odrzucenie przez rówieśników, niskie kompetencje społeczne,

- *występujące w środowisku społecznym*: dostępność narkotyków i spodziewana ich atrakcyjność, przyzwolenie na zachowania ryzykowne, zła sytuacja ekonomiczna, wysoka przestępczość środowiska, brak perspektyw na zmianę sytuacji bytowej,

- *dot. sfery psychologicznej nastolatka*: zaburzenia emocjonalne (depresja, niepokój), niska odporność na stres, niedostateczne kompetencje społeczne, impulsywność, wrogość i agresja, negatywny stosunek do samego siebie (niskie poczucie własnej wartości i samoocena, brak poczucia wpływu na swój los), negatywne doświadczenia życiowe, trudności w nauce, buntowniczość, poczucie wyobcowania lub odmienności, wczesne podejmowanie zachowań ryzykownych i pozytywny do nich stosunek.

Wnioski z diagnozy szkolnej:

Najczęstszymi problemami wskazanymi przez *uczniów* są: depresja młodzieńcza (14% ankietowanych), duża ilość ocen niedostatecznych (11%), zaburzenia zachowania (7%), kontakt z substancjami psychoaktywnymi, podejrzenie uzależnienie od komputera/internetu (9%), agresja słowna (8%), wagary (6%), inne np. cyberprzemoc, zaburzenia odżywiania, samookaleczenia – ok. 2% - każde.

40% ankietowanych uczniów nie obserwuje żadnych niepokojących objawów.

Rodzice niepokoją się najczęściej: podejrzeniem o uzależnienie dziecka od komputera/Internetu/telefonu (11%), agresją słowną i depresją młodzieńczą (7,5% odpowiedzi), cyberprzemocą i dużą ilością ocen niedostatecznych (6%), kontaktem z substancjami psychoaktywnymi (4%)
62% ankietowanych rodziców nie obserwuje żadnych niepokojących objawów.

Do najważniejszych problemów wskazywanych przez *nauczycieli* należą: wagary i oraz podejrzenie uzależnienia od komputera/Internetu/telefonu (23%), duża ilość ocen niedostatecznych i podejrzenie o kontakt z substancjami psychoaktywnymi oraz agresja słowna (12,5%), zaburzenia zachowania i depresja młodzieńcza (6-7%)
5% ankietowanych nauczycieli nie obserwuje żadnych niepokojących objawów.

Wg innych pracowników szkoły do niepokojących problemów należą: podejrzenie o uzależnienie od komputera/Internetu/telefonu (37%), wagary, depresja młodzieńcza (16%), duża ilość ocen niedostatecznych, palenie papierosów (10%)

W związku z powyższym, za priorytety w naszych oddziaływaniach wychowawczych i profilaktycznych adresowanych do uczniów uznano: przeciwdziałanie wagarom, niepowodzeniom szkolnym i depresji oraz uzależnieniom od środków psychoaktywnych i nadmiernego korzystania z Internetu/komputera/telefonu.

TEMATYKA	CELE	ZADANIA DO REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	SPOSOBY EWALUACJI/ TERMINY REALIZACJI
<p>I WYCHOWANIE DO WARTOŚCI</p> <p>Wszechstronny rozwój ucznia w sferze psychicznej, fizycznej, społecznej, intelektualnej, aksjologicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> -rozwijanie wrażliwości na dobro, -wspieranie młodzieży w kształtowaniu świadomości moralnej, -rozpoznawanie wartości moralnych i dokonywanie wyborów zgodne z przyjętym systemem wartości, -promowanie kultury i sztuki, -stymulowanie ciekawości poznawczej uczniów, - ograniczenie ilości godzin nieobecności nieusprawiedliwionych, -ograniczenie ilości ocen niedostatecznych, -zapobieganie niepowodzeniom uczniów w nauce i problemom wychowawczym, 	<ul style="list-style-type: none"> -promowanie pozytywnych postaw uczniowskich, - ustalanie wspólnie z wychowawcą ocen zachowania zgodnie z WSO, - udział uczniów w akcjach charytatywnych i wolontariacie np. WOŚP, Szlachetna Paczka, itp. na rzecz dzieci i dorosłych - wspieranie postaw altruistycznych - zwracanie uwagi na kulturę słowa, przeciwdziałanie agresji słownej i fizycznej, - organizowanie wyjść do kina, teatru, na koncerty, zwiedzanie wystaw, -popularyzowanie wartościowej literatury, muzyki, programów TV oraz imprez miejskich, - udział uczniów w konkursach przedmiotowych, zawodowych, plastycznych, czytelniczych, językowych, z zakresu pierwszej pomocy i bezpieczeństwa, zdrowotnych, ekologicznych i innych na szczeblu szkolnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim, 	<p>Nauczyciele,</p> <p>Wychowawcy,</p> <p>Pedagodzy szkolni,</p> <p>Psycholog,</p> <p>Wicedyrektorzy,</p> <p>Dyrektor</p>	<p>IX-VI</p> <p>Wg rocznego harmonogramu ujętego w Planie Pracy Szkoły na rok 2017/2018</p>

	<p>- analiza wyników nauczania w poszczególnych klasach,</p>	<p>- psychoedukacja dotycząca efektywnego uczenia się oraz kształtowania umiejętności społecznych,</p> <p>- pomoc uczniom z trudnościami w nauce w wyrównaniu zaległości szkolnych, z różnicami programowymi wynikającymi ze zmiany szkoły, czy klasy,</p> <p>- prowadzenie diagnozy uczniów z niepowodzeniami szkolnymi poprzez monitorowanie ich sytuacji edukacyjnej,</p> <p>- badanie wyników nauczania: analiza matury próbnej, sprawdzian kompetencji w klasach pierwszych z wszystkich przedmiotów, diagnoza wstępna, monitorowanie osiągnięć uczniów,</p> <p>- prowadzenie rozmów indywidualnych i grupowych - mobilizujących i dyscyplinujących z uczniami, opracowanie wspólnie z uczniem planu działań pomocowych,</p> <p>- opieka wychowawcy, pedagoga lub psychologa nad uczniem repetentem, z trudnościami w nauce, zagrożonym ocenami niedostatecznymi, wagarującym,</p> <p>- prowadzenie rozmów indywidualnych z uczniami wagarującymi i ich rodzicami oraz nauczycielami, wychowawcami i dyrekcją,</p>		
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- konsekwentne sprawdzanie obecności uczniów na poszczególnych lekcjach,- systematyczna współpraca wychowawców z rodzicami w zakresie kontroli frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych,- konsekwentne stosowanie przez wychowawców i nauczycieli procedur i działań dyscyplinujących uczniów sprawiających problemy wych.,- przeciwdziałanie wagarom uczniowskim zgodnie z wytycznymi WSO i Statutu Szkoły, wg systemu kar i działań dyscyplinujących, (np. kontraktów), - respektowanie regulaminu frekwencji, podpisywanie kontraktów dyscyplinujących,- usprawnianie przepływu informacji pomiędzy wychowawcami a specjalistami szkolnymi (Zespoły Wychowawcze),		
--	--	--	--	--

<p>II KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH I OBYWATELSKICH, BUDOWANIE WIĘZI ZE SZKOŁĄ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promocja szkoły, - pobudzanie inicjatyw wychowanków kształtujących ich odpowiedzialność i samodzielność, - współodpowiedzialność za sprawy dziejące się w szkole, - wspieranie uczniów w wyborze kierunków studiów, podjęcia pierwszej pracy, - motywowanie uczniów do osiągnięcia wysokich wyników w nauce i w sporcie 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie przedsięwzięć integrujących zespół klasowy, - opracowanie i realizacja programów innowacyjnych, - indywidualne i grupowe doradztwo zawodowe, poradnictwo, dotyczące wyboru uczelni, kierunku studiów lub pracy , - przeprowadzanie dla zainteresowanych, specjalistycznych badań predyspozycji zawodowych, - udział w spotkaniach uczniów klas maturalnych z doradcą zawodowym PUP, - udział młodzieży w targach edukacyjnych oraz w dniach otwartych wyższych uczelni, - prowadzenie zajęć aktywnymi metodami, - przyznawanie stypendiów motywacyjnych - przygotowanie uczniów do konkursów i olimpiad, - prowadzenie konsultacji i poradnictwa dla uczniów i rodziców, udzielanie wskazówek dotyczących rozwiązywania problemów wychowawczych, 	<p>Nauczyciele, Wychowawcy, Pedagodzy szkolni Psycholog, Wicedyrektorzy, Dyrektor, Specjaliści spoza szkoły</p>	<p>IX-VI</p>
--	---	---	---	--------------

<p>III KSZTAŁTOWANIE PRAWIDŁOWYCH RELACJI INTERPERSONALNYCH</p>	<p>- kształtowanie postaw dialogu i tworzenie klimatu zaufania w klasie, rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych,</p> <p>- integracja uczniów,</p> <p>- kształtowanie dobrej atmosfery do nauki, rozwoju sportowego i osobowego,</p>	<p>- opieka nad uczniem przyjeżdżającym lub powracającym z zagranicy - pomoc w wyrównaniu zaległości w nauce i adaptacji w nowej szkole,</p> <p>- opieka nad uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wg Rozporządzenia o pomocy psychologiczno-pedagogicznej – dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości intelektualnych uczniów o SPE, respektowanie zaleceń opinii i orzeczeń PP-P,</p> <p>- wyrównywanie szans edukacyjnych, organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (praca z uczniem mającym trudności w nauce),</p> <p>- organizowanie spotkań Zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej,</p> <p>- opieka nad uczniem szczególnie uzdolnionym,</p> <p>- współpraca z Poradnią P-P, konsultacje ze specjalistami, kierowanie uczniów na badania</p>	<p>Nauczyciele,</p> <p>Wychowawcy,</p> <p>Pedagodzy szkolni,</p> <p>Psycholog,</p> <p>Wicedyrektorzy,</p> <p>Dyrektor,</p> <p>Specjaliści spoza szkoły</p>	<p>IX-VI</p>
---	---	--	--	--------------

<p>IV BEZPIECZEŃSTWO – W TYM DOTYCZĄCE EDUKACJI INFORMATYCZNEJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka uzależnień, chorób zakaźnych i wypadków, promowanie bezpieczeństwa w sieci, - zapobieganie zagrożeniom przemocy, kontaktom z używkami, wandalizmowi, - zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki, przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości młodzieży oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (wdrażanie procedury Niebieskiej Karty – wg potrzeb), - przygotowanie do prawidłowego korzystania z różnych źródeł informacji, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie monitoringu wizyjnego, - zapoznavanie uczniów z zasadami bhp w szkole i drodze do i ze szkoły, - przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, -współpraca z instytucjami pomocowymi KPP, Sąd Rodzinny w celu przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu i innym patologiom 	<p>Wychowawcy, Pedagodzy szkolni, Psycholog, Wicedyrektorzy, Dyrektor, Specjaliści spoza szkoły</p>	<p>IX-VI</p>
--	---	--	---	--------------

<p>V ZDROWIE – PROMOCJA I PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO I FIZYCZNEGO</p>	<p>opieka wychowawcza i psychologiczno pedagogiczna – nad uczniami ze SPE (tj. z problemami zdrowotnymi, przewlekłe chorobami i niepełnosprawnymi),</p> <p>- profilaktyka zdrowia psychicznego,</p> <p>- kształtowanie bezpiecznego stylu życia wolnego od środków psychoaktywnych,</p> <p>- wspieranie inicjatyw prozdrowotnych,</p>	<p>- pomoc i wsparcie wychowawcy, pedagoga, psychologa dla uczniów w sytuacjach trudnych i kryzysowych,</p> <p>- monitorowanie zdrowia uczniów,- współpraca pielęgniarki szkolnej, wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego,</p> <p>- propagowanie zdrowego odżywiania się,</p> <p>- udział uczniów w zawodach sportowych,</p> <p>- warsztaty na temat radzenia sobie ze stresem startowym, szkolnym, egzaminacyjnym,</p> <p>- zapobieganie nałogom i uzależnieniom,</p> <p>-powołanie szkolnego PaTPORTU,</p> <p>- włączenie się uczniów do ogólnopolskiego programu edukacyjno –profilaktycznego „Profilaktyka a Ty”- i działanie w formie twórczej profilaktyki rówieśniczej,</p> <p>- zajęcia profilaktyczne przeciwdziałające przejawom</p>	<p>Wychowawcy, Pedagodzy szkolni, Psycholog, Wicedyrektorzy, Dyrektor, Specjaliści spoza szkoły</p>	<p>IX-VI</p>
--	---	--	---	--------------

		<p>demoralizacji i zachowaniom ryzykownym,</p> <ul style="list-style-type: none">- działania o charakterze interwencyjnym podejmowane przez pedagogów szkolnych i psychologa,- zajęcia profilaktyczne realizowane przez wychowawców, pedagogów szkolnych, psychologa lub specjalistów spoza szkoły,- psychoedukacja rodziców, przekazywanie informacji rodzicom dot. pomocy profesjonalnej dla uczniów,- spotkania indywidualne o charakterze terapeutycznym i motywująco-wspierającym,- promowanie zdrowego trybu życia zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami.		
--	--	---	--	--